

Επιτέλους, τέλος το χαρτόσημο για δάνεια μεταξύ επιχειρήσεων

*Του Γιώργου Δαλιάνη, με τη συνεργασία της Νάνσυ Καλλιανιώτη και της Νίκης Χατζοπούλου**

Πριν από ένα έτος είχαν εκδόθηκαν δύο αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με την χορήγηση έντοκων δανείων και τα τέλη χαρτοσήμου. Συγκεκριμένα, με τις υπ' αριθ. 2163/2020 και 2323/2020 αποφάσεις του Β' Τμήματος του ΣτΕ έγινε δεκτό ότι η χορήγηση έντοκων δανείων αποτελεί δραστηριότητα υπαγόμενη στο καθεστώς ΦΠΑ και δεν υπόκειται σε τέλη χαρτοσήμου.

[Ειδική αναφορά στη νομολογία αυτή είχαμε κάνει στο άρθρο μας «Κατάργηση στα τέλη χαρτοσήμου έντοκων δανείων»](#). Με το παρόν άρθρο θα θέλαμε να αναφερθούμε στην προσφάτως εκδοθείσα απόφαση της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών (Αθήνας) με αριθμό ΔΕΔ Α 4684/2021, με την οποία ενσωματώθηκε στην κρίση της ΔΕΔ η ως άνω νομολογία του ΣτΕ.

Πιο συγκεκριμένα, στην εν λόγω υπόθεση το ΚΕΦΟΜΕΠ εξέδωσε καταλογιστικές πράξεις τελών χαρτοσήμου, διότι σύμφωνα με την οικεία Έκθεση Ελέγχου, κατά τον διενεργηθέντα έλεγχο, διαπιστώθηκε ότι ο προσφεύγων, κατά τη διάρκεια των φορολογικών ετών 2015 και 2016, συνέταξε ιδιωτικά συμφωνητικά εντόκων δανείων με εταιρείες, τα οποία δεν προσκόμισε ενώπιον της φορολογικής αρχής προς χαρτοσήμανση και δεν απέδωσε στο Δημόσιο τα αναλογούντα τέλη χαρτοσήμου.

Ωστόσο, η ΔΕΔ, κρίνοντας ότι οι παραδοχές των με αριθ. ΣτΕ 2163/2020 και ΣτΕ2323/2020 αποφάσεων του ΣτΕ ερείδονται επί πραγματικών και νομικών ζητημάτων όμοιων με αυτά της υπό εξέταση περίπτωσης, απεφάνθη ότι η ενδικοφανής προσφυγή θα πρέπει να αντιμετωπιστεί κατά τρόπο σύμφωνο με τις

προαναφερθείσες αποφάσεις του ΣτΕ στη βάση των αρχών της αναλογικότητας και της προστατευόμενης εμπιστοσύνης των διοικουμένων προς τη Διοίκηση.

Επισημαίνουμε ότι, αν και δεν έχει ακόμη εκδοθεί σχετική εγκύκλιος από την Διοίκηση που να ενσωματώνει την ως άνω νομολογία και να παρέχει σχετικές κατευθύνσεις εφαρμογής προς τους φορολογούμενους, η ως άνω απόφαση της ΔΕΔ δικαίωσε τον φορολογούμενο εμπεδώνοντας την έννοια της αρχής του κράτους δικαίου και επιβεβαιώνοντας τον θεσμικό της ρόλο.

Η ΔΕΔ για την έκδοση της ως άνω απόφασης έλαβε υπόψιν τα ακόλουθα:

- Οι δανείστριες επιχειρήσεις του προσφεύγοντος κατά τα κρίσιμα έτη (2015 και 2016) ετύγχαναν ανώνυμες εταιρείες, ήτοι εξ ορισμού ασκούσαν κατά τρόπο ανεξάρτητο οικονομική δραστηριότητα και συνεπώς ήταν πρόσωπα υποκείμενα στον Φ.Π.Α.
- Οι εν λόγω ανώνυμες εταιρείες, υπό αυτήν τους την ιδιότητα χορήγησαν στον προσφεύγοντα δάνεια έντοκα, ήτοι έναντι ανταλλάγματος, έτσι οι εν λόγω συναλλαγές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Φ.Π.Α., έστω και αν απαλλάσσονται αυτού, με συνέπεια να μη οφείλεται τέλος χαρτοσήμου.
- Η κρίση του ΣτΕ: Η χορήγηση έντοκου χρηματικού δανείου από επιχείρηση υποκείμενη στο ΦΠΑ υπάγεται στο καθεστώς του Φ.Π.Α. ως υπηρεσία παρεχόμενη έναντι ανταλλάγματος (αντάλλαγμα είναι οι τόκοι). Όμως, λόγω ρητής διάταξης τυγχάνει ταυτόχρονα και απαλλαγής από την επιβολή του Φ.Π.Α., όπως και διάφορες άλλες κατηγορίες υπηρεσιών λ.χ. οι υπηρεσίες εκπαίδευσης, οι ασφαλιστικές υπηρεσίες κ.ο.κ.. Περαιτέρω, με το άρθρο 63 παρ. 1β του Κώδικα ΦΠΑ καταργήθηκαν οι διατάξεις για την επιβολή τελών χαρτοσήμου στις πράξεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Φ.Π.Α. (πλην ορισμένων εξαιρέσεων) και δεν μπορεί να επιβληθεί χαρτόσημο αν η πράξη υπόκειται σε Φ.Π.Α.. Συνεπώς, η ως άνω οικονομική δραστηριότητα

χορήγησης έντοκων δανείων, ως υπαγόμενη στο καθεστώς Φ.Π.Α. δεν υπόκειται σε τέλη χαρτοσήμου.

Κατόπιν των ανωτέρω, ανοίγει ο δρόμος για την χρηματοδότηση επιχειρήσεων από εξωτραπεζικά ιδρύματα (Funds) ή άλλες εμπορικές επιχειρήσεις, με αποτέλεσμα να ξεκλειδώνεται ο ιδιωτικός δανεισμός, καθώς δεν θα επιβάλλονται τέλη χαρτοσήμου, με συνέπεια να αποφεύγουν οι επιχειρήσεις κατά τον τρόπο αυτό μία σημαντική οικονομική επιβάρυνση που μέχρι τώρα προκαταβολικά κατέβαλαν για τον δανεισμό αυτό.

Αναμένουμε βεβαίως και τη σχετική εγκύκλιο της Διοίκησης, που σημειωτέον ήδη έχει καθυστερήσει, ιδίως αν λάβουμε υπόψιν ότι τα ελεγκτικά όργανα, ΔΟΥ, ΚΕΦΟΜΕΠ, ΣΔΟΕ και ΚΕΜΕΕΠ εξακολουθούν να αναζητούν και να καταλογίζουν τέλη χαρτοσήμου για τις συναλλαγές αυτές ελλείψει έτερης διοικητικής κατεύθυνσης και τρανή απόδειξη είναι η ως άνω υπόθεση που εξέτασε η ΔΕΔ.

Κλείνοντας, εν αναμονή της εδώ και καιρό εξαγγελθείσας κατάργησης της απαρχαιωμένης και δαιδαλώδους νομοθεσίας του τέλους χαρτοσήμου, θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι άλλη μία περίπτωση που χρήζει διευθέτησης από την Πολιτεία είναι η περίπτωση του τέλους χαρτοσήμου στο χρησιδάνειο, το οποίο θα πρέπει να καταργηθεί, όπως είχε καταργηθεί προ ετών και το τέλος χαρτοσήμου ενοικίων για τους ιδιώτες, αν και το τέλος χαρτοσήμου για τα επαγγελματικά ακίνητα παραμένει στο 3,6% (δηλαδή στις επαγγελματικές μισθώσεις).

Δείτε το άρθρο και στο [Capital.gr](https://www.capital.gr)

*** Ο κ. Γιώργος Δαλιάνης είναι Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος της Artion A.E. & ιδρυτής του Ομίλου Artion, Οικονομολόγος – Φοροτεχνικός.**

Η κα Νάνσυ Καλλιανιώτη είναι Partner της Artion. A.E.

Η κα Νίκη Χατζοπούλου είναι Δικηγόρος LL.M. & Διαμεσολαβήτρια, συνεργάτης της Artion A.E.

Το ανωτέρω κείμενο έχει ενημερωτικό χαρακτήρα και σε καμία περίπτωση δεν υποκαθιστά τις εξειδικευμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθυνθείτε στην ARTION A.E (Πουρνάρα 9, Μαρούσι /210 6009062 / www.artion.gr)